Szilágyi Ákos

A filozófia anatómiai teátruma

Gondolatok Almási Miklós új könyvéről

FEUILLETON - LXIII. évfolyam, 20. szám, 2019. május 17.

Almási Miklós *Az, ami bennünk van: a lélek a digitális kor viharában* című új könyvéről értekezve, mert olvasása közben mindinkább valamilyen filozófiai anatómiai teátrumban éreztem magam. Csak itt a boncasztalon a szétszedett szubjektum feküdt, az anatómus szerepét pedig a filozófus öltötte magára, hogy szakszerűen feltárja és megmutassa a szubjektum szerves alkotórészeit, és szemléltető példák sokaságán keresztül magyarázza el belső összefüggésüket és működésük módját. A filozófia akkor vált anatómiai teátrummá, amikor a metafizika napja kialudt, és a világ modern „varázstalanodásának” *(Entzauberung der Welt)* folyamata elérte a szubjektumot, a képzelőerő, az emlékezet, az öntudat, a testiség „belső világát”, a „megmenthetetlenül személyes” szféráját. Elmondható tehát, hogy a szubjektum akkor kerül a filozófia boncasztalára, amikor már csak holtteteme vizsgálható, és így − a gondolkodás elevenségét fel nem adó − filozófia is nem filozófiává válik.